

PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VAN-
HUSTEN LAITOSHOIDON

KYSTERI

OSAVUOSIKATSAUS II
Tammi-elokuu 2015

SISÄLLYS

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	3
2. SUUNNITELMAT JA TOTEUMA TAMMI-ELOKUU 2015	4
2.1 Asiakaslähtöisyys	5
2.2 Henkilöstö ja osaaminen	6
2.3 Palveluiden toimivuus	8
2.3.1 Vastaanottotoiminta	7
2.3.2 Vuodeosastohoito	8
2.3.3 Suun terveydenhuolto	10
2.4 Taloudellisuus ja tehokkuus	11
2.5 KYSTERIn tuloslaskelma	11

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Kysteri - liikelaitoksen vuoden 2015 tammi–elokuun liikevaihto laski 4,41 % ja jäsenkuntalaskutus 4,39 % edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Tulokertymä muodostuu pääasiassa kunnilta kannettavista ennakoista, jotka perustuvat palveluysiköissä arvioituihin hinnoiteltujen palvelujen käytön suoritelmääriin. Ulkokuntamyynänti kasvoi hieman odotetusti.

Keväällä 2015 nimetty työryhmä aloitti talousraportoinnin kehittämisen ja kuntien seutukustannusten jaon selkeyttämisen. Prosessin aikana laadittiin vuosien 2012 - 2014 kuntalaskutuksen osalta nettomenojen painotukseen perustuva uusi laskentamalli, joka otettiin alkukesästä 2015 käyttöön. Jatkossa laskentamalli tuo kunkin kunnan maksusuuteen läpinäkyvyyttä ja ennustettavuutta.

Kuntalaskutuksen tarkastelun yhteydessä todettiin virheellinen, korjausta vaativa, vuosien 2013 ja 2014 seudullisten eli yhteisten palvelujen nettomenojen jako. Tilikaudella 2015 tehtävät oikaisut (lisäkanto/palautus) kumuloivat toisensa, joten liikelaitoksen vuoden 2014 tilinpäätös (tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma) eivät tule muuttumaan.

Toimintojen kehityksessä hoitopäivien määrä kasvoi edellisen vuoden vastaavaan jaksoon verrattaessa. Yhteistyössä kuntien kanssa pitkäaikaispaikkojen lukumäärää vähennettiin Nilakan alueella keskittäen hoito sekä Vesannolle että Keiteleelle akuuttiosastohoidon jäädessä Pielavedelle ja Keiteleelle.

Avohoidon suoritelmäärän kasvu on merkki palvelutarjonnan normalisoitumisesta ja seurausta sekä hoitajavastaanottojen käynnistymisestä että onnistuneesta työnjaosta. Suun terveydenhuollon suoritelmäärät laskivat johtuen osittain hammaslääkäriavajesta. Sairaslomat ja lakisääteiset poissaolot vähenivät. Erikoistumiskoulutuksiin liittyviä poissaoloja jouduttiin sijoittamaan ostopalveluna, mikä näkyy kasvavina kustannuksina.

Kysterin toisen vuosikolmanneksen taloudellinen tulos oli -763 623,73 (+ 493 653,93 € v. 14). Alijäämäisyys johtuu alimitoitetusta budjetista, materiaalien ja palvelujen lisääntyneistä ostoista sekä sisäisten menojen kasvusta. Tasapainottaminen vaatii palveluhinnaston tarkastelua ja säästötavoitteita kustannusvaikutuksineen vuosille 2015 ja 2016.

2. SUUNNITELMAT JA TOTEUMA TAMMI-ELOKUU 2015

2.1 Asiakaslähtöisyys

Hoitotakuu toteutuu

Hoitotakuun mukaisesti hyvä yhteydenaanti terveysasemille tulee olla järjestetty. Takaisinsoitto – puhelinjärjestelmä Nispan raportointitilastoista todetaan järjestelmään tulleen palveluysikköittäin tammi-elokuussa yhteensä 56897 viestiä ja näistä käsiteltiin 53935 kappaletta (95 %). Yhteydenoton viive vaihteli palveluysikköittäin siten, että nopeimmin yhteyttä otettiin Leppävirralla (viiveen ka 31 min), seuraavaksi Koillis-Savossa (81 min) ja sitten Nilakassa (viiveen ka 91 min). Viive on lyhentynyt edellisestä vuodesta.

Kiireettömän hoidon tarpeen arviointi toteutui Kysterissä tammi-elokuussa kolmen päivän kuluessa yhteydenotosta. Lääkäreiden vastaanotoille hoitoon pääsy toteutui tammi-huhtikuussa 12,3 ja touko-elokuussa 11,9 (ka) päivän kuluessa ja hoitajien vastaanotoille tammi-huhtikuussa 2,5 (ka) ja touko-elokuussa 3,4 (ka) päivän kuluessa yhteydenotosta. Kokonaisuudessaan Kysterin alueen väestön hoitoon pääsy lääkäreiden vastaanotoille toteutui tammi-huhtikuussa 99,4 %:lla ja touko-elokuussa 99,8 %:lla asiakkaista kolmen kuukauden sisällä. Vastaanottotoiminnan ajanvarauksessa käytetään hyväksi potilastietojärjestelmän mahdollistamaa jonoa asettamista. Tätä vaihtoehtoa käytetään määräaikaikäyntien ajanvarauksessa. Tästä saatava raportointitieto ei kuvaa viivettä hoidon toteutumisessa. Hoitotakuun toteutumisen seurannassa toteutetaan pääkäyttäjien toimesta tilastoinnin oikeellisuuden tarkastelussa omavalvontasuunnitelmaa.

Hoitotakuu toteutuu Kysterin suun terveydenhuollon palveluissa. Kiireelliseen hoitoon pääsee pääsääntöisesti saman päivän tai lähipäivien aikana. Perutut ajat täytetään. Leppävirralla hoitotakuu toteutuu erittäin hyvin ja Nilakan sekä Koillis-Savon palveluysikössä melko hyvin. Hammaslääkäreistä on ollut hieman puutetta.

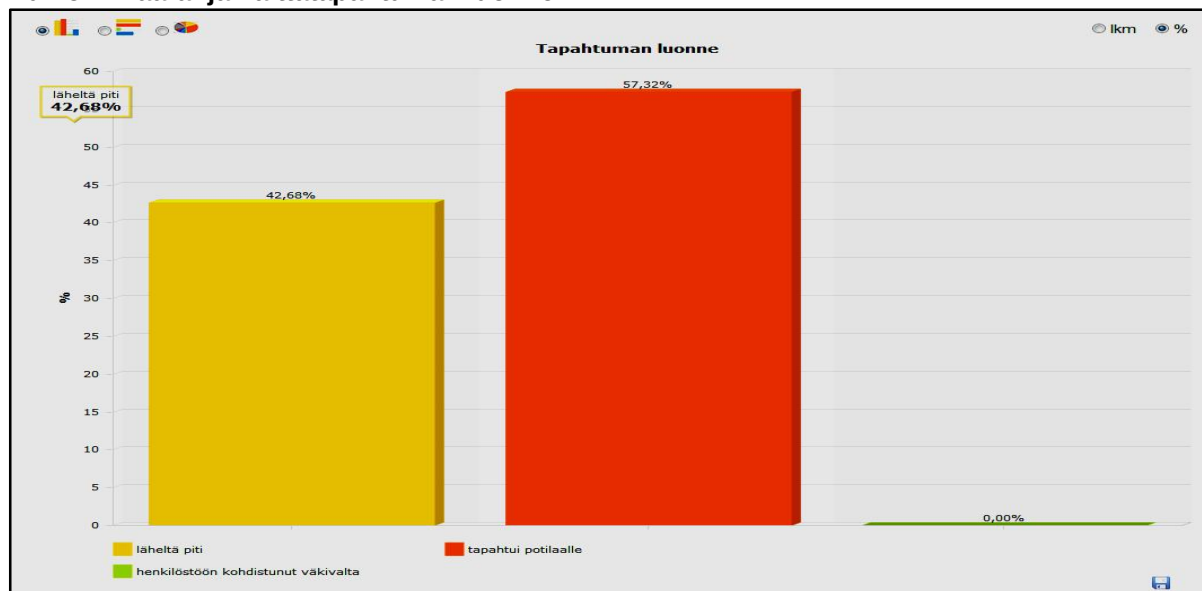
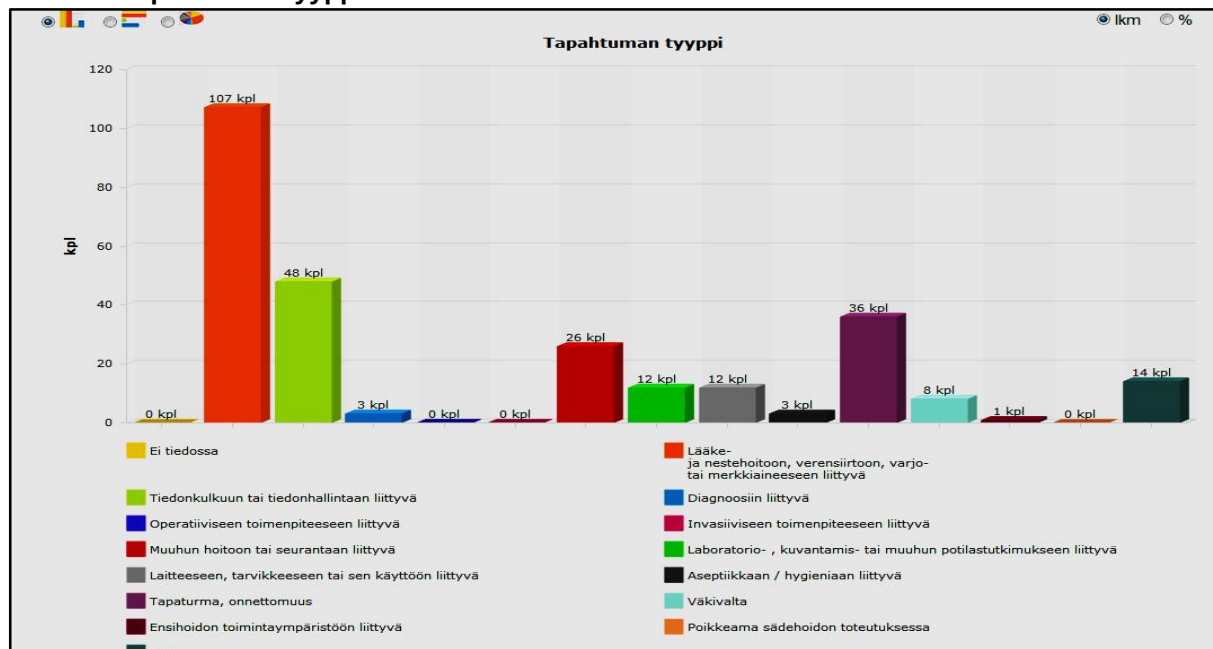
Potilasasiamiestoiminta

Potilasasiamiehen mukaan elokuun loppuun mennessä hänelle tuli yhteydenottoja yhteensä 26 kappaletta. Touko-elokuussa tuli vain kuusi yhteydenottoa. Valitukset koskivat hoidon laatua, hoitoon pääsyä ja kohtelua. Yhtään potilasvahinkovalitusta ei tullut. Yhteydenotot vähenivät ensimmäiseen vuosikolmannekseen verrattuna 9 tapauksella. Palveluysikköiden potilasasiamiesyhdyshenkilöihin yhteydenottoja oli Leppävirralla neljä, Nilakan alueella 11 ja Koillis-Savossa viisi. Nilakan alueen yhteydenotoista viisi tapausta koski KYSissä tehtyjen leikkausten jälkitiloja. Koillis-Savon valituksista kaksi kappaletta käsitelti KYSissä sattuneita potilasvahinkoja.

Vaaratilanteiden ennakointi

Koko Kysteri alueelle tuli tammi-elokuussa HaiPro – ilmoituksia yhteensä 246 kappaletta. Näistä oli käsitelty elokuun lopulla 205 kappaletta. Käsitelyssä oli 26. Eniten ilmoituksia tuli lääke- ja nestehoitoon liittyen (n = 107), ja seuraavaksi tiedonkulkuun ja potilastiedon hallintaan (n = 48). Tapahtuman luonne on kuvattu kuviossa 1 ja tapahtuman tyyppi kuviossa 2. Ilmoitusten mukaan pääasialliset tapahtumapaikat olivat lääke- ja potilashuone. Riskiluokan määrittelyn mukaan riskeistä merkityksettömiä riskejä oli 69,7 % ja vähäisiä riskejä 21,7

prosenttia. Käsittelyn jälkeen tapahtumia on käyty läpi henkilöstön kanssa pääasiassa yksikön sisällä. Näin on tavoitteena oppia toimiaan oikein ja ennakoimaan tilanteita sekä informoidaan asioista.

Kuvio 1. Vaara- ja haittatapahtuman luonne

Kuvio 2. Tapahtuman tyyppi

2.2 Henkilöstö ja osaaminen

Vakansseja Kysterissä on yhteensä 423,9. Henkilöstöä on Kysterissä ollut töissä toisella kolmanneksella sijaiset mukaan laskettuna keskimäärin 491,7 henkilöä. Nettotyöpanoksesta

vakinaisten osuus verrattuna edellisen vuoden samaan jaksoon on lisääntynyt 8,9 prosenttia ja määräaikaisten vähentynyt 13,6 prosenttia. (Psshp, Tulokortti 16.8.2015). Lääkäreiden poissaolot ovat lisääntyneet 0,8 ja hoitajien 13,1 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna. Pääasiallisena lääkäreiden poissaolojen syynä ovat opintovapaat. Henkilöstötunnuslukujen seuranta on tehostettu käyden tilanne läpi säännöllisesti johtoryhmässä, jossa paikalla on palveluyksiköiden johto.

Sairauspoissaoloja henkilöstöllä oli tammi-elokuussa yhteensä 5813 päivää. Tämä on 1126 päivää vähemmän kuin samana ajanjaksona vuonna 2014 (6,3 %). Nilakassa sairauspoissaolopäivät vähenivät 429 päivää, Leppävirralla 525 päivää ja Koillis-Savossa 172 päivää edellisen vuoden samaan ajanjaksoon verrattuna. Pääasiallinen sairauspoissaolojen syy on tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet (2395pv). Työnantajan näkökulmasta tähän asiaan pyritään vaikuttamaan ennalta ehkäisevin keinoin. Tavoitteena on löytää innostuneita liikuntavastaavia joka terveysasemalta ja suunnitella henkilöstön kanssa yhteisiä liikuntahetkiä. Lisäksi on järjestetty ja järjestetään edelleen suunnitelmallista ergonomiakoulutusta.

Uranet – järjestelmästä saatavan tiedon mukaan erilaisiin koulutuksiin osallistui tammi-huhtikuussa 92 henkilöä ja touko-elokuussa 176 henkilöä. Touko-elokuussa 47 henkilöä suoritti verkkokoulutuksia. Verkkokoulutuksena järjestettyjä koulutuksia olivat Potilasturvallisuutta taidolla, Infektioiden torjunnan perusteet terveydenhuollossa, Avekki, Tietosuoja- ja turva terveydenhuollossa ja eResepti terveydenhuollossa sekä Potilasarkiston verkkokoulu. Alueellisiin koulutuksiin osallistui touko-elokuussa yhteensä 32 henkilöä. Vuoden 2015 koulutussuunnitelman koulutusaiheista on toteutunut vajaa puolet tällä toisella vuosikolmanneksella. Eri ammattiryhmät ovat päässeet hyvin osallistumaan koulutuksiin.

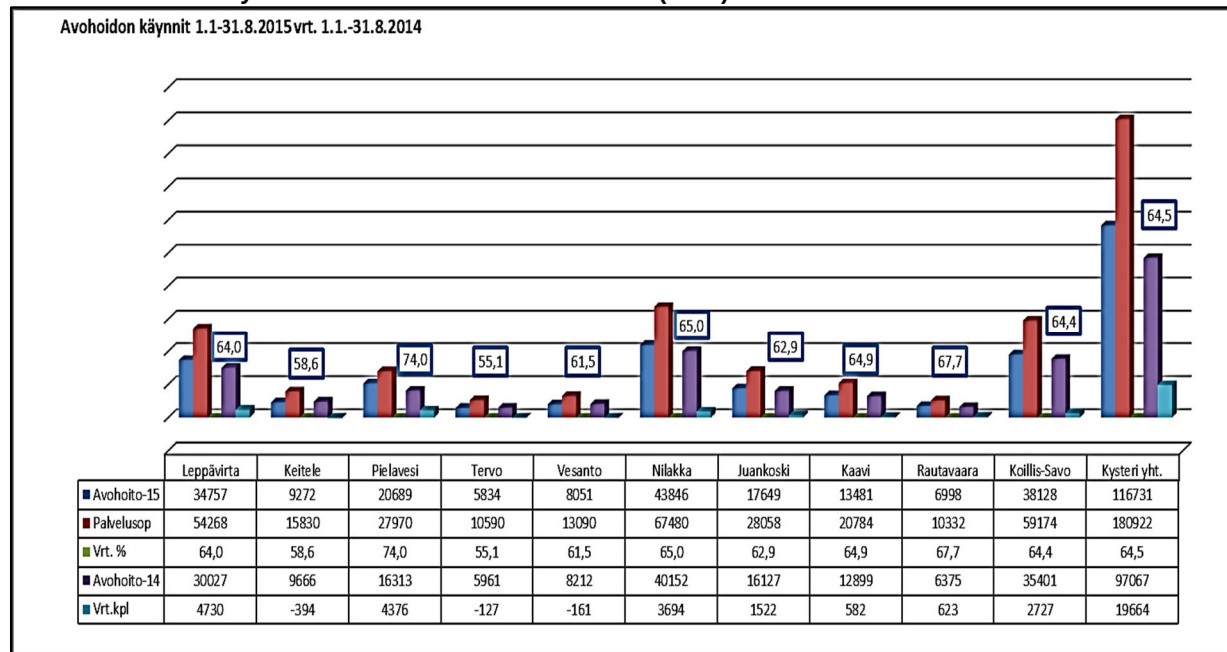
Henkilöstöryhmät kokoontuvat säännöllisesti palveluyksiköissä. Tavoitteena kokoontumisissa on ollut Kysterin toiminnan tavoitteiden läpikäyminen, yhteisistä käytännöistä sopiminen, kokemusten ja tiedon välittäminen ja kehittämisideoiden kokoaminen

2.3 Palveluiden toimivuus

Tässä osassa kuvataan palveluiden toimivuutta, tavoitteiden toteutumisesta ja sitä, kuinka palvelusopimusten mukainen palvelutuotanto on toteutunut. Kuvioissa 3-5 on kuvattu määrällisesti palveluyksiköiden avohoitokäynnit, hoitopäivät ja suun terveydenhuollon käynnit tammi-elokuussa 2015 verraten niitä vuoden 2014 samaan ajanjaksoon.

Vertailtaessa vuoden 2015 palvelusopimuksen arvioihin tammi-elokuun avohoidon käyntimäärät ovat ylittyneet Pielavedellä ja alittuneet selkeimmin Tervossa. (Kuvio 3.)

Kuvio 3. Avohoitokäynnit tammi-elokuussa vuonna 2015 (67 %) vrt. vuosi 2014

Ympäri vuorokautinen lääkäripäivystys päättyi Kysterissä vuodenvaihteessa. Sitä korvaavat akuuttivastaanotot toimivat Nilakassa arki-iltaisin klo 16–20 ja viikonloppuisin klo 8-18, vuorotellen Keiteleellä ja Pielavedellä. Koillis-Savossa Juankoskella toimitaan samoilla vastaanottoajoilla. Leppävirralla akuuttivastaanotto toimii klo 16–18 arkisin ja viikonloppuisin klo 8-18. Varsinaisen ilta-, yö- ja viikonloppupäivystyksen hoitivat elokuun loppuun asti Kuopion kaupunki ja KYS.

2.3.1 Vastaanottotoiminta

Leppävirralla keskityttiin entiseen tapaan kesäaikana kuuden viikon aikana pelkästään akuuttitoimintaan. Kaikki lääkäreiden virat ovat olleet täytettyinä ja myös hoitohenkilökuntaa on ollut riittävästi. Vastaanottotoiminnan kehittämistyö on saatu päätökseen ja uusi akuuttivastaanottomalli on otettu käyttöön 31.8.2015. Ostopalveluna hankittavien psykiatrian ja geriatrian erikoislääkäreiden palvelujen kilpailuttaminen vuodelle 2016 on aloitettu. Puheterapia, mielenterveyspalvelut, neuvolatoiminta sekä kouluterveydenhuolto ja fysioterapia ovat sujuneet ongelmitta.

Nilakan palveluysikön alueella on toteutunut merkittäviä vastaanottotoiminnan muutoksia. Vastaanottotoiminnan kehittämishanke etenee suunnitellusti. Tervossa ja Vesannolla on ollut käytössä jo aikaisemmin lääkäri-hoitaja – työparityöskentelymalli. Pielaveden vastaanotolla siirryttiin työparityöskentelyyn vuodenvaihteessa. Keiteleellä on tarkoitus siirtyä vuoden 2015 aikana omahoitajavetoiseen tiimimalliin. Kokemukset työparimallista ovat olleet positiivisia, joskin muutokset yhteydenottotavoissa ovat vaatineet totuttelua. Lääkäritilanne on kuitenkin ollut edelleen haastava perhe- ja opintovapaiden vuoksi. Sijaisten rekrytointi on ollut vaikeaa ja siksi on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin. Hoitajatilanne vastaanotoilla on ollut riittävä ja sijaisia on saatu tarpeen mukaan.

Pielaveden poliklinikalla on käynnistetty INR – poliklinikka, jolla verenohennuslääkepotilaiden hoitotasapainon seuranta ja potilasneuvonta toteutetaan sairaanhoitajan vastaanotolla. Tästä toiminnasta on jo nyt saatu myönteisiä tuloksia. Myös potilaspalaute on ollut myönteistä. Toiminnan vakiinnuttua on odotettavissa myös kustannusten laskua. INR – poliklinikka toiminta on tarkoitus käynnistää myös Nilakan muilla terveysasemilla syksyllä 2015.

Nilakan muistipoliklinikka toimintaa ollaan laajentamassa myös muistihäiriöpotilaan omaisen terveystarkastuksiin. Uniapneapotilaiden- ja kroonista suolistotulehdistusta sairastavien potilaiden seuranta on siirtynyt perusterveydenhuoltoon. Osteoporoosipotilaiden hoitoketjua ollaan luomassa yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa. Vastaanoton "rohtopajoissa" on kehitetty mm. verenpainetaudin hoitoa ja kiireellisen päivystyspotilaan tunnistamista ja hoitoa.

Nilakan mielenterveyspalveluissa toisen psykologin viran täyttäminen ei yrityksistä huolimatta onnistunut, joten kunnille ajateltu psykologin työpanoksen myynti ei ole mahdollista.

Puheterapian kysyntä on kasvanut Nilakassa tasaisesti. Puheterapian vastaanottoaikojen lisäämiseksi ja toiminnan tehostamiseksi toiminnot siirrettiin kokonaisuudessaan Pielaveden terveysasemalle. Nykyisen puheterapeutin virkavapaan aikana puheterapia hoidetaan osin ostopalveluna. Vastaanottoa pidetään Pielavedellä ja Tervossa.

Koillis-Savossa vastaanottotoiminnan painopiste on siirtynyt odotetusti päiväaikaiseen toimintaan. Yöpäivystyksen loppuminen on sujunut ongelmitta, ja lääkäripäivystyksen käyntimäärä on laskenut. Vastaavasti päiväaikaisten lääkärin ja sairaanhoitajien vastaanottojen käyntimäärät ovat nousseet Juankosken ja Kaavin terveysasemilla. Rautavaaralla toiminta on ollut aiempien vuosien tasolla. Röntgentoiminnan uudelleen järjestely on sujunut ongelmitta.

Kaikki lääkäreiden virat on saatu täytettyä, mutta Juankoskelle ja Kaaville on jouduttu käyttämään ostolääkäri työvoimaa korvaamaan osittaista lääkärivajetta mm opintovapaiden vuoksi. Rautavaaran terveysasemalla on ollut merkittävä vaje hoitohenkilöstöstä, mutta tästä huolimatta vastaanottotoiminnot on saatu hoidettua. Kaavilla lääkäri – hoitaja – työparimalli on vakiintunut. Juankoskella on aloitettu muun muassa INR-hoitajan vastaanotto ja uniapneavastaanotto sekä koko palveluyksikössä on edelleen kehitetty muistipoliklinikkatoimintaa.

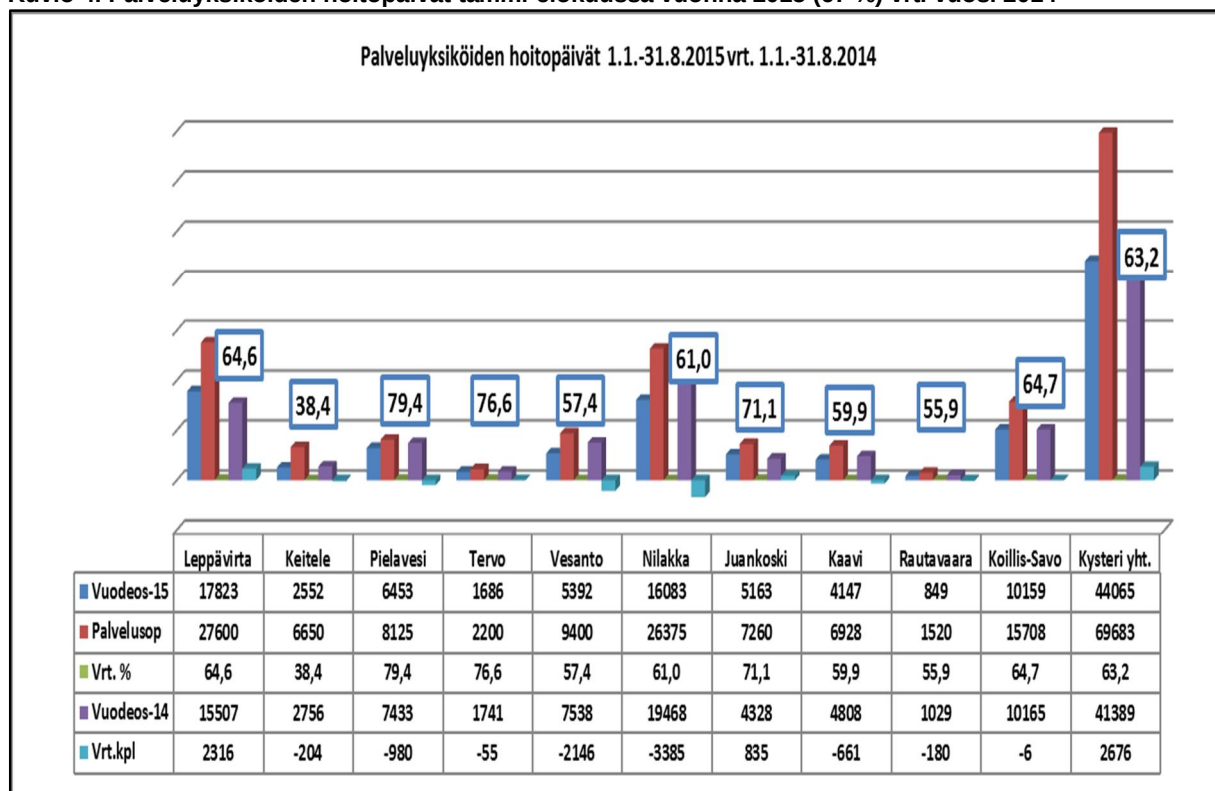
Neuvolan ja kouluterveydenhuollon toiminnassa on tehty henkilöstöjärjestelyjä synnyttäneiden, lasten ja koululaisten määrän vähentyessä. Neuvola-asetuksen ja toimintasuunnitelman mukainen toiminta on toteutunut.

Mielenterveytyksessä sairaanhoitajien työpanos on lisääntynyt aiempiin vuosiin verrattuna Juankoskella ja Rautavaaralla, mikä näkyy lisääntyneissä käyntimäärissä. Rautavaaralla ja Kaavilla on kehitetty ryhmämuotoista toimintaa. Moniammatillinen jalkautuva työryhmä on vakiinnuttanut asemansa. Kaikille terveysasemille ostetaan sairaanhoitopiiriltä psykiatrian erikoislääkäripalvelut. Psykologin palvelut on ostettu yksityisiltä palveluntuottajilta.

2.3.2 Vuodeosastohoito

Hoitopäivien määrän kehitystä arvioitaessa suhteessa vuoden 2015 palvelusopimukseen on todettavissa, että Juankosken ja Pielaveden sekä Tervon hoitopäivien määrät ylittävät arvion. Puolestaan Keiteleellä, Vesannolla, Kaavilla ja Rautavaaralla ne alittuvat. Vesannolla muutos on merkittävä. (Kuvio 4.)

Kuvio 4. Palveluyksiköiden hoitopäivät tammi-elokuussa vuonna 2015 (67 %) vrt. vuosi 2014

Leppävirralla vuodeosastojen kuormitus on ollut kohtuullisella tasolla eli kaikkien osastojen keskimääräinen kuormitus noin 94 %:a (92,8 % 2014), osasto 1:llä 96,3 %, osasto 2:lla 85,0 % sekä 99,8 % osastolla 3 (31.8.2015 tilanne). Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna, on kuormitus lisääntynyt osastoilla 1 (93 % 2014) ja 3 (96,8 % 2014) sekä vähentynyt osastolla 2 (89 % 2014).

Vuoden ensimmäiseen kolmannekseen nähden kuormitus on muuttunut seuraavasti: kaikki osastot yhteensä 96 – 94 %:a, osasto 1 99,6 – 96,3 %:a, osasto 2 86,5 – 85%:a ja osasto 3 99,5 – 96,8%:a. Osastojen kuormitus on siis laskenut alkuvuoteen nähden ja tämän johdosta ylipaikkatilanteisiin on jouduttu aikaisempaa harvemmin. Henkilökuntaa on ollut myös lomakautena äkillisiä poissaoloja lukuun ottamatta riittävästi.

Koillis-Savon palveluyksikössä Kaavin ja Rautavaaran kuntalaiset ovat tarvinneet arvioitua enemmän osastohoitoa. Vuodeosastojen kuormitusprosentit olivat molemmilla osastoilla alkuvuodesta korkeat. Juankosken osaston kuormitus on ollut koko tarkastelujaksolla edellistä vuotta korkeampi, Kaavilla edellisen vuoden tasolla. Vuodeosastopalveluita on myyty Kuopiolle tammi - heinäkuussa lähes 400 hoitopäivää. Osastoja ovat kuormittaneet muun muassa laajat haavahoidot, infektiot sekä saattohoidot. Yhteistyö sosiaalitoimen kanssa potilaiden jatkohoidon järjestämiseksi on sujunut kaikissa kunnissa. Hoitohenkilökunnan sijaisten rekrytointi on ollut ajoittain molemmille osastoille haasteellista.

Nilakan palveluyksikön vuodeosastohoito on toteutettu Pielaveden, Keiteleen ja Vesannon terveysasemilla. Pielaveden terveysaseman saneeraus on saatu loppuun ja uusittu vuodeosasto (25 sairaansijaa) otettiin käyttöön maaliskuun lopussa. Akuuttivuodeosastot toimivat Pielavedellä ja Keiteleellä. Pitkäaikaishoitoa tarjotaan Vesannolla ja Keiteleellä. KYSistä jat-

kohoittoon tulevat potilaat on pystytty ottamaan välittömästi terveyskeskuksen vuodeosastoille. Akuuttivuodeosastoilla on hoidettu kuormituksen salliessa myös mm. kuopiolaisia potilaita. Pielaveden vuodeosaston pitkäaikaipaikoista on kunnan kanssa käytyjen keskusteluiden perusteella päätetty luopua. Osaston pitkäaikaishoito loppui elokuussa.

Kotiutuskoordinaattorin ja kotiutushoitajien toiminnan pilotointi on lisännyt potilasturvallisuutta etenkin sairaalasiirroissa sekä tiivistänyt terveysasemien ja kuntien kotihoitojen yhteistyötä. Nilakan palvelualueella on valmistauduttu keväällä KYSiltä alkaviin nopeisiin kotiutuksiin, missä kotiutuskoordinaattori on keskeisessä asemassa turvallisten kotiutusten järjestelyissä.

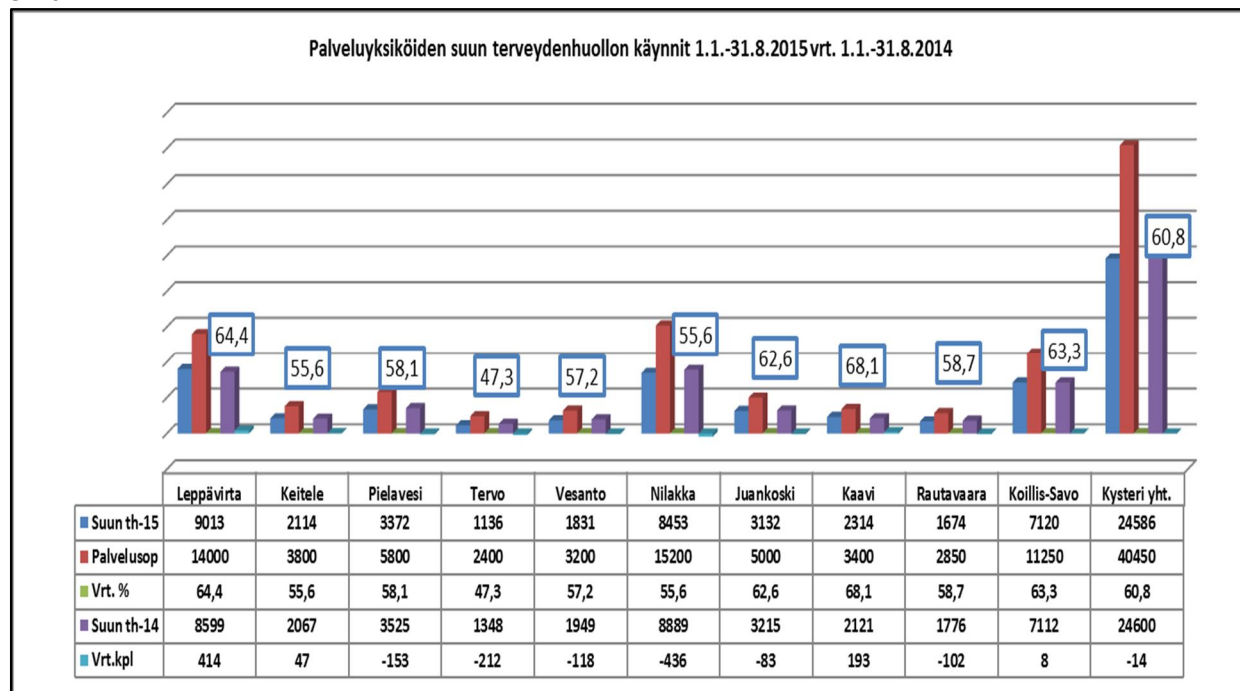
Nilakan palveluyksikön vuodeosastoilla vuoden 2015 yhtenä kehittämiskohteena on hoitotyön systemaattinen dokumentointi. Keväällä suoritettu rakenteisen kirjaamisen auditointi laajennetaan ensi vuonna koko Kysteriin.

Pielaveden ja Vesannon vuodeosastoilla on vähennetty henkilöstöä suhteessa potilasmäärän vähenemisen kanssa. Vähentäminen on tapahtunut irtisanoutumisten, eläköitymisen ja toisiin tehtäviin siirtymisen kautta. Keiteleen hoitajamitoitus on edelleen tiukka potilaiden hoitoisuuteen ja potilasvaihtuvuuteen nähden ja ylimääräisiä sijaisia on jouduttu rekrytoimaan hoidon sujuvuuden takaamiseksi.

2.3.3 Suun terveydenhuolto

Palvelusopimukseen verrattuna palveluyksiköiden suun terveydenhuollon käynnit alittuvat. (Kuvio 5.)

Kuvio 5. Palveluyksiköiden suun terveydenhuollon käynnit tammi-elokuussa vuonna 2015 (67 %) vrt. vuosi 2014

Leppävirran suun terveydenhuollossa on työskennellyt kolme vakinaisen hammaslääkärin lisäksi määräaikainen hammaslääkäri toukokuusta lähtien, millä määrällä on kyetty vastamaan palvelujen tarpeeseen. Hoitohenkilökunnan sijaistarvetta on ollut edelleen aikaisempaan verrattuna enemmän. Suukirurgian palveluja on ostettu vähäisessä määrässä. Oikoja-hammaslääkärin palveluja on ostettu entiseen tapaan.

Nilakan suun terveydenhuollon vastaanotto toiminta on pystytty pitämään kohtuullisella tasolla. Pielaveden toimintaa vaikeuttaneita hammaslääkärin poissaoloja on korjattu ostopalveluilla. Kiireettömään hoitoon pääsee 1-3 kuukauden odotuksella, tilanne vaihtelee hoitoloittain. Pielaveden oikomishoito on osin viivästynyt poissaolojen vuoksi. Oikomishoitojen konsultointipalvelut ostetaan, mutta itse oikomishoidot tehdään itse.

Koillis-Savon suun terveydenhuollon palvelut ovat vastanneet kysyntää ja hoitotakuu on toteutunut. Juankoskella ja Kaavilla on jouduttu turvautumaan ostohammaslääkäreihin virkälääkäreiden virkavapaiden ja eläköitymisen vuoksi. Myös oikomishoitoja on toteutettu ostopalveluna. Juankoskella ja Rautavaaralla suun terveydenhuollon palveluja on käytetty arvioitua enemmän.

2.4 Taloudellisuus ja tehokkuus

Palveluyksiköihin ja -ryhmiin (ts. kuntiin) kustannukset kohdistuvat palvelujen käytön mukaisesti. Toiminnan näkökulmasta seurataan toteutuneita suoritteita suhteessa palvelusopimukseen ja edelliseen toimintavuoteen verrattuna kuukausittain, osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätösvaiheessa toteutetaan kuntalaskutuksen tarkistuksella sairaanhoitopiirin valtuuston asettama nollatulos. Aapa-hankkeen toteutumatta jääminen on aiheuttanut apuvälinehankintoihin budjetoimattoman määrärahaylityksen

Kysterin johtokunnan hyväksymä uusi talouden laskentamalli ottaa huomioon suoritetasoisten menojen lisäksi nettokustannukset. Tätä laskentatapaa käyttäen voidaan talousarvion suunnittelussa todeta, että tuotehintaisten suoritteista muodostuvat tulot eivät Nilakan palveluyksikössä kata vuodella 2016 arvioituja menoja. Koillis-Savon ja Leppävirran palveluyksiköiden nettomenot näyttäisivät tulevan katetuksi suoritetasoisilla tuloilla. Syksyn 2015 aikana laaditaan Nilakan palveluyksikköön säästösuunnitelma. Vuoden 2016 aikana toteutetaan pienimuotoinen tuotteistushanke, jossa suoritteiden hinnoittelu tarkistetaan menoja vastaavaksi.

2.5 KYSTERIN tuloslaskelma

Koko liikelaitoksen tasolla toisen kolmanneksen tulos on -763.623,73 euroa ja liikevaihto on 916 248 euroa pienempi kuin vuonna 2014. (Taulukko 1.) Liikelaitostasolla tarkasteltuna voidaan todeta, että joudumme tekemään säästötoimenpiteitä Nilakan alueella.

Kysterin menoista palvelujen ostot sekä aineitten, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat ovat ylittäneet budjetoidun tason. Henkilöstömenot ovat budjetin mukaiset. Palvelujen ostot ovat ylittäneet 9 prosentilla ja aineitten ja tavaroiden hankinnat 7 prosentilla budjetoidun tason.

Kysterin kahdeksan kuukauden tulos on keskushallinnossa 0 €, Nilakassa -736.381,54 ja Koillis-Savossa -8.874,31 € ja Leppävirralla -18.367,88 €.

Palveluyksiköt

Hallinto

Ensimmäisen kolmanneksen tulos on 0 euroa (Taulukko 2.).

Leppävirta

Ensimmäisen kolmanneksen tulos on -18.367,88 € euroa. Kokonaisuudessaan tulot ja menot ovat hyvin balanssissa 2015 talousarvioon nähden, pieni miinus selittyy hienoisella palkka-
menojen nousulla (1 %).

Materiaalien ostot alittuivat ja palveluiden ostot ylittyivät 1 % budjettiin verrattuna. Vuoteen 2014 verrattuna materiaalien ja palveluiden ostot alittuivat ensimmäisellä kolmanneksella. Liiketoiminnan muut kulut ylittivät vähän 2014 tason (Taulukko 3.)

Nilakka

Toisen kolmanneksen tulos on -736.381,54 euroa. Tämä vaatii säästöohjelmaa Nilakan alueella viimeisellä neljänneksellä. Samoin joudumme turvautumaan lisäkantoon kunnilta tilin-
päättöksen valmistuttua.

Liikevaihto on laskenut vuoteen 2014 verrattuna 8,3 % (790.851 €). Myyntituloista pääosa on kuntien maksuosuuksia. Liikevaihdon lasku selittyy pitkäaikaishoitomaksujen vähentymisellä ja liian alhaisesta vuodeosasto sekä suun terveydenhoidon hinnoittelusta.

Henkilöstökulut ovat laskeneet viime vuoteen verrattuna 200.000 €. Materiaalien ja palvelui-
den ostot on lisääntynyt 676.000 €. Palveluiden ostoa on jouduttu käyttämään hammas- ja
lääkäripalveluiden ostoon. Materiaalihankinnan ylitys johtuu Pielaveden remontista aiheutu-
neista kustannuksista (Taulukko 4.)

Koillis-Savo

Toiminta on toteutunut sekä taloudellisesti että toiminnallisesti suunnitelluissa raameissa. Palveluryhmissä toimintaa on pystytty kehittämään niukoilla resursseilla. Lääkäreiden ja hammaslääkäreiden ostopalveluiden käyttö on aiheuttanut määrärahaylityksen palveluiden ostoihin.

Toisen kolmanneksen tulos on -8.874,31 euroa. Kokonaisuutena tulot ja menot ovat hyvin hallinnassa. Pienemmällä liikevaihdolla on pystytty operoimaan, vaikka pientä nousua on ollut palveluiden ja materiaalien ostoissa. Liiketoiminnan muut kulut ovat selkeästi pienemmät. (Taulukko 5.)

TULOSLASKELMA
TAULUKKO 1. PERUSTERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS KYSTERI

 Perusterveydenhuollon liikelaitos
1.1.–31.8.2015

	Kuluva vuosi elo.15	Edellinen vuosi	Muutos- % 14/15
LIKEVAIHTO	21.540.491,51	22.456.739,24	-4,08
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	20.673.024,00	21.580.458,08	-4,2
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	759.754,09	772.324,50	-1,63
Muu ulkoinen myynti	107.713,42	103.956,66	3,61
Liiketoiminnan muut tuotot	2.667.950,34	2.661.545,67	0,24
Materiaalit ja palvelut	7.534.570,09	6.846.139,32	10,06
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1.754.819,39	1.545.979,11	13,51
Ostot tilikauden aikana	1.754.819,39	1.545.979,11	13,51
Ulkoiset	1.273.608,81	1.128.265,73	12,88
Kuntayhtymältä	481.210,58	417.713,38	15,2
Palvelujen ostot	5.779.750,70	5.300.160,21	9,05
Ulkoiset	5.169.611,50	4.913.444,45	5,21
Kuntayhtymältä	610.139,20	386.715,76	57,77
Henkilöstökulut	15.056.436,89	15.272.370,65	-1,41
Palkat ja palkkiot	12.406.333,16	12.586.296,06	-1,43
Henkilösivukulut	2.650.103,73	2.686.074,59	-1,34
Eläkekulut	2.109.062,76	2.136.709,58	-1,29
Muut henkilösivukulut	541.040,97	549.365,01	-1,52
Poistot ja arvonalentumiset	62.460,82	63.012,62	-0,88
Suunnitelman mukaiset poistot	62.460,82	63.012,62	-0,88
Liiketoiminnan muut kulut	2.318.103,95	2.444.176,95	-5,16
Ulkoiset	2.302.943,07	2.429.299,27	-5,2
Kuntayhtymältä	15.160,88	14.877,68	1,9
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-763.129,90	492.585,37	-254,92
Rahoitustuotot ja -kulut	-493,83	1.068,56	-146,21
Korkotuotot	9.680,70	12.708,26	-23,82
Kuntayhtymälle maksetut korkokulut	0	0	n/m
Korvaus peruspääomasta	664	2.000,00	-66,8
Muut rahoituskulut	9.510,53	9.639,70	-1,34
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-763.623,73	493.653,93	-254,69

TAULUKKO 2. KYSTERIN HALLINTO

Hallinto KY 400	Kuluva vuosi	Edellinen vuosi	Muutos- %
1.1.–31.8.2015	elo.15		14/15
LIKEVAIHTO	0	8,49	-100
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	0	0	n/m
Muu ulkoinen myynti	0	8,49	-100
Liiketoiminnan muut tuotot	726.823,58	612.954,49	18,58
Materiaalit ja palvelut	393.329,53	304.140,23	29,33
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	990,93	2.441,71	-59,42
Ostot tilikauden aikana	990,93	2.441,71	-59,42
Ulkoiset	990,93	2.441,71	-59,42
Palvelujen ostot	392.338,60	301.698,52	30,04
Ulkoiset	104.678,42	108.629,53	-3,64
Kuntayhtymältä	287.660,18	193.068,99	48,99
Henkilöstökulut	312.492,54	286.872,06	8,93
Palkat ja palkkiot	254.090,89	233.204,18	8,96
Henkilösivukulut	58.401,65	53.667,88	8,82
Eläkekulut	43.195,15	39.644,90	8,96
Muut henkilösivukulut	15.206,50	14.022,98	8,44
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	n/m
Liiketoiminnan muut kulut	30.009,75	33.348,76	-10,01
Ulkoiset	14.848,87	18.471,08	-19,61
Kuntayhtymältä	15.160,88	14.877,68	1,9
 LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	 -9.008,24	 -11.398,07	 -20,97
 Rahoitustuotot ja -kulut	 9.008,24	 10.625,54	 -15,22
Korkotuotot	9.680,70	12.708,26	-23,82
Kuntayhtymälle maksetut korkokulut	0	0	n/m
Korvaus peruspääomasta	664	2.000,00	-66,8
Muut rahoituskulut	8,46	82,72	-89,77
 TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	 0	 -772,53	 -100

TAULUKKO 3. LEPPÄVIRTA

Leppävirta 1.1.–31.8.2015	Kuluva vuosi elo.15	Edellinen vuosi	Muutos- % 14/15
LIKEVAIHTO	5.876.432,66	5.862.739,37	0,23
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	5.752.928,00	5.736.611,36	0,28
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	99.162,19	101.524,84	-2,33
Muu ulkoinen myynti	24.342,47	24.603,17	-1,06
Liiketoiminnan muut tuotot	963.144,94	871.147,76	10,56
Materiaalit ja palvelut	2.163.772,78	2.179.508,89	-0,72
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	460.982,35	476.553,12	-3,27
Ostot tilikauden aikana	460.982,35	476.553,12	-3,27
Ulkoiset	324.400,83	343.899,69	-5,67
Kuntayhtymältä	136.581,52	132.653,43	2,96
Palvelujen ostot	1.702.790,43	1.702.955,77	-0,01
Ulkoiset	1.444.248,59	1.461.265,58	-1,16
Kuntayhtymältä	58.736,86	41.143,64	42,76
Palvelualueen sisäiset menot	199.804,98	200.546,55	-0,37
Henkilöstökulut	4.186.351,54	4.175.053,92	0,27
Palkat ja palkkiot	3.455.627,01	3.452.258,53	0,1
Henkilösivukulut	730.724,53	722.795,39	1,1
Eläkekulut	590.804,86	586.870,49	0,67
Muut henkilösivukulut	139.919,67	135.924,90	2,94
Poistot ja arvonalentumiset	10.613,48	10.613,48	0
Suunnitelman mukaiset poistot	10.613,48	10.613,48	0
Liiketoiminnan muut kulut	495.615,67	484.381,13	2,32
Ulkoiset	495.615,67	484.381,13	2,32
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-16.775,87	-115.670,29	-85,5
 Rahoitustuotot ja -kulut	 -1.592,01	 -1.600,36	 -0,52
Kuntayhtymälle maksetut korkokulut	0	0	n/m
Muut rahoituskulut	1.592,01	1.600,36	-0,52
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-18.367,88	-117.270,65	-84,34

18.9.2015

TAULUKKO 4. NILAKKA

Nilakka 1.1.-31.8.2015	Kuluva vuosi elo.15	Edellinen vuosi	Muutos- % 14/15
LIKEVAIHTO	8.698.520,08	9.489.371,85	-8,33
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	8.360.944,00	9.150.353,28	-8,63
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	283.335,75	289.590,46	-2,16
Muu ulkoinen myynti	54.240,33	49.428,11	9,74
Liiketoiminnan muut tuotot	985.124,60	1.081.142,73	-8,88
Materiaalit ja palvelut	3.244.159,47	2.567.730,84	26,34
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	805.969,95	590.630,57	36,46
Ostot tilikauden aikana	805.969,95	590.630,57	36,46
Ulkoiset	587.150,34	414.166,30	41,77
Kuntayhtymältä	218.819,61	176.464,27	24
Palvelujen ostot	2.438.189,52	1.977.100,27	23,32
Ulkoiset	2.004.278,96	1.695.615,73	18,2
Kuntayhtymältä	130.045,31	60.692,49	114,27
Palvelualueen sisäiset menot	303.865,25	220.792,05	37,63
Henkilöstökulut	6.261.192,88	6.464.465,98	-3,14
Palkat ja palkkiot	5.167.022,96	5.305.194,08	-2,6
Henkilösivukulut	1.094.169,92	1.159.271,90	-5,62
Eläkekulut	875.923,20	898.819,93	-2,55
Muut henkilösivukulut	218.246,72	260.451,97	-16,2
Poistot ja arvonalentumiset	46.089,74	46.089,74	0
Suunnitelman mukaiset poistot	46.089,74	46.089,74	0
Liiketoiminnan muut kulut	861.658,14	944.967,25	-8,82
Ulkoiset	861.658,14	944.967,25	-8,82
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-729.455,55	547.260,77	-233,29
 Rahoitustuotot ja -kulut	 -6.925,99	 -7.089,49	 -2,31
Kuntayhtymälle maksetut korkokulut	0	0	n/m
Muut rahoituskulut	6.925,99	7.089,49	-2,31
 TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	 -736.381,54	 540.171,28	 -236,32

TAULUKKO 5. KOILLIS-SAVO

Koillis-Savo 1.1.–31.8.2015	Kuluva vuosi elo.15	Edellinen vuosi	Muutos- % 14/15
LIIKEVAIHTO	6.965.538,77	7.104.619,53	-1,96
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	6.559.152,00	6.693.493,44	-2,01
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	377.256,15	381.209,20	-1,04
Muu ulkoinen myynti	29.130,62	29.916,89	-2,63
Liiketoiminnan muut tuotot	701.830,80	703.897,72	-0,29
Materiaalit ja palvelut	2.442.281,89	2.402.356,39	1,66
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	486.876,16	476.353,71	2,21
Ostot tilikauden aikana	486.876,16	476.353,71	2,21
Ulkoiset	361.066,71	367.758,03	-1,82
Kuntayhtymältä	125.809,45	108.595,68	15,85
Palvelujen ostot	1.955.405,73	1.926.002,68	1,53
Ulkoiset	1.616.405,53	1.647.933,61	-1,91
Kuntayhtymältä	133.696,85	91.810,64	45,62
Palvelualueen sisäiset menot	205.303,35	186.258,43	10,22
Henkilöstökulut	4.296.399,93	4.345.978,69	-1,14
Palkat ja palkkiot	3.529.592,30	3.595.639,27	-1,84
Henkilösivukulut	766.807,63	750.339,42	2,19
Eläkekulut	599.139,55	611.374,26	-2
Muut henkilösivukulut	167.668,08	138.965,16	20,65
Poistot ja arvonalentumiset	5.757,60	6.309,40	-8,75
Suunnitelman mukaiset poistot	5.757,60	6.309,40	-8,75
Liiketoiminnan muut kulut	930.820,39	981.479,81	-5,16
Ulkoiset	930.820,39	981.479,81	-5,16
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-7.890,24	72.392,96	-110,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-984,07	-867,13	13,49
Kuntayhtymälle maksetut korkokulut	0	0	n/m
Muut rahoituskulut	984,07	867,13	13,49
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-8.874,31	71.525,83	-112,41